

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Na podlagi 2. odstavka 24. člena Zakona o Računskem sodišču, 24. in 25. člena Poslovnika Računskega sodišča (v nadaljevanju: poslovnik) prvostopenjski senat (v nadaljevanju: senat I) v sestavi:

Ana Praprotnik, predsednica, pooblaščenka revizorka
Dr. Etelka Korpič-Horvat, poročevalka
Janez Gabrijelčič, član

izdaja naslednje

**POROČILO O NADZORU
NA
ZAVODU ZA PRESTAJANJE KAZNI MLADOLETNIŠKEGA
ZAPORA IN KAZNI ZAPORA CELJE
Celje, Linhartova 3**

Št. 1205-1/95-24

Ljubljana, 14. 6. 1996

I. UVOD

V programu dela Računskega sodišča je bil uvrščen nadzor na Upravi za izvrševanje kazenskih sankcij Ljubljana, sektor Zavod za prestajanje kazni mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje. Članica Računskega sodišča dr. Etelka Korpič-Horvat (v nadaljevanju: pristojna članica Računskega sodišča) je, v skladu s poslovníkom, izdala sklepa o izvedbi nadzora št. RS-03-04/KHE-95 in št. RS-03-05/KHE-95, z dne 1. 9. 1995. Nadzor je zajemal pregled poslovanja v letu 1995 in sicer:

- pregled prihodkov in odhodkov Zavoda za prestajanje kazni mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje,
- pregled prihodkov in odhodkov gospodarske enote - Obrtne delavnice Rinka,
- inventuro,
- sistemizacijo in zaposlene,
- notranjo organizacijo in število zaprtih oseb,
- osnovna sredstva.

Na sedežu Zavoda za prestajanje kazni mladoletniškega zapora in kazni zapora Celje (v nadaljevanju: Zavod) so bila opravljena ustrezna nadzorna dejanja: pogovori z odgovornimi osebami, pregled listin ipd. Opravili sta jih: revizijska sodelavka Irena Vidovič in revizijska asistentka Tatjana Kolenc (v nadaljevanju: revizorki). Pristojna članica Računskega sodišča je Zavodu izdala predhodno poročilo o nadzoru, št. 1205-1/95-9 in št. 1205-2/95-7, z dne 12. 1. 1996.

Na predhodno poročilo sta pripombe vložila Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljevanju: Uprava) št. 036/96, z dne 30. 1. 1996 ter Zavod, št. 12/01-2-S-2/96, z dne 30. 1. 1996 in št. 12/01-2-S-2/96, z dne 14. 2. 1996. Obravnaval jih je prvostopenjski senat v sestavi:

- Ana Praprotnik, predsednica, pooblaščená revizorka,
- dr. Etelka Korpič-Horvat, poročevalka,
- Janez Gabrijelčič, član.

Uprava je v pripombah pojasnjevala ugotovitve iz predhodnega poročila glede nabave osnovnih sredstev v Zavodu v letu 1995.

Zavod je v pripombah izpodbijal naslednje ugotovitve iz predhodnega poročila o:

- odgovornih osebah,
- stroških fotokopiranja,
- dodatkih za vrednotenje posebnih obremenitev, omejitev in prepovedi, v višini 15%,
- odpisu terjatev podjetju Ingrad Celje,
- napredovanju zaposlenih delavcev,
- priznavanju delovne dobe s povečanjem na nekaterih delovnih mestih,
- notranji organizaciji in številu zaprtih oseb,
- nabavi osnovnih sredstev v letu 1995,
- smotrnosti zaposlitve svetovalca direktorice za gospodarske zadeve,
- razmejitvi skupnih stroškov Zavoda in gospodarske enote,
- evidenci službenih vozil,
- sklenitvi pogodbe o delu in avtorske pogodbe z K. F.,
- dodatku za posebne pogoje dela.

II. UGOTOVITVE

1. STATUSNE IN ORGANIZACIJSKE SPREMEMBE V ZAVODU ZA PRESTAJANJE KAZNI MLADOLETNIŠKEGA ZAPORA IN KAZNI ZAPORA CELJE IN UPRAVI ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ LJUBLJANA

V postopku nadzora je bilo ugotovljeno, da je bila pravna podlaga za delovanje Zavoda od 1. 1. 1995 do 31. 3. 1995 Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Ur. l. RS, št. 17/78, 12-13/92 in 58/93). Ta zakon v točki 4 člena 21 določa Kazensko popoljševalni dom za mladoletnike v Celju in v točki 5 Zapore v Celju. Omenjena zavoda sta poslovala kot ena pravna oseba.

S sprejetjem Zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Ur. l. RS, št. 71/94) se je spremenila notranja organizacija Ministrstva za pravosodje, v katerega sestavi je bila organizirana Uprava. V skladu z omenjenim zakonom nadaljujejo z delom kazensko popoljševalni zavodi in prevzgojni domovi za mladoletnike po določbah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (v nadaljevanju: ZIKS), kot notranje organizacijske enote Uprave.

Ugotovljeno je bilo, da zakonski roki glede spremembe statusa Zaporov Celje in Kazensko popoljševalnega doma za mladoletnike v Celju, niso bili upoštevani, ker sta omenjena subjekta poslovala kot en samostojen pravni subjekt še v času izvedbe nadzora.

V okviru Zavoda je organizirana gospodarska enota Obrtne delavnice Rinka, p. o.. Tudi njen status še ni urejen. Posluje samostojno z lastnim žiro računom.

Uprava in Zavod ne izpodbijata teh ugotovitev.

2. ODGOVORNE OSEBE

Odgovorne osebe pri Upravi in Zavodu so:

- direktorica Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij - Irena Križnik, dipl. psiholog,
- upravnik zavoda - Branimir Gartner, dipl. psiholog,
- svetovalec direktorice - vodja oddelka za finančno-računovodske zadeve - Janez Lavrič, dipl. ekonomist.

Zavod v pripombah navaja, da je svetovalec direktorice - vodja gospodarske enote Žan Pižorn, bil imenovan na navedeno delovno mesto s 17. 7. 1995 in zato ni bil odgovorna oseba gospodarske enote v obdobju od 1. 1. do 30. 6. 1995. Odgovorna oseba pa je svetovalec direktorice - vodja oddelka za finančno računovodske zadeve Lavrič Janez, ki je na podlagi Zakona o izvrševanju proračuna skupaj z odredbodajalcem odgovoren za zakonito trošenje proračunskih sredstev.

Pripombo Zavoda senat I upošteva.

Na podlagi 78. člena Zakona o izvrševanju proračuna RS za leto 1994 računovodstva kontrolirajo in odgovarjajo za formalno pravilnost nalogov, odredbodajalec pa odgovarja za zakonito, upravičeno in namensko uporabo proračunskih sredstev. V času nadzora je bil Lavič Janez vodja službe za finančno - računovodske in materialne zadeve.

3. PRIHODKI IN ODHODKI ZAVODA ZA PRESTAJANJE KAZNI MLADOLETNIŠKEGA ZAPORA IN KAZNI ZAPORA CELJE

Podlaga za ugotavljanje prihodkov in odhodkov so bili podatki periodičnega obračuna za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 1995.

3.1. Prihodki Zavoda

Zavod pridobiva sredstva za svoje poslovanje iz sredstev proračuna Republike Slovenije in iz opravljanja dejavnosti gospodarske enote Rinka. Ta pridobiva sredstva iz lastne dejavnosti s prodajo proizvodov in storitev.

Proračun za leto 1995 je bil sprejet in objavljen v Ur. l. RS, št. 40/95, z dne 13. 7. 1995. Iz proračuna izhaja, da je bilo Ministrstvu za pravosodje, Upravi za izvrševanje kazenskih sankcij, v kateri sestavi je tudi Zavod, skupaj namenjenih za plače, prispevke delodajalca in druge prejemke 1.955.183.000 SIT ter za materialne stroške 560.394.000 SIT, kar skupaj znaša 2.515.577.000 SIT.

Zavod je prejemal sredstva na osnovi mesečnih zahtevkov, ločeno za materialne stroške in osebne prejemke. V prvem polletju leta 1995 je bilo nakazanih skupaj 139.662.527,00 SIT in sicer za bruto plače, prihodke za posebne pogoje dela, druge osebne prejemke ter prispevke delodajalca.

Nakazila za materialne stroške je Zavod prejel na osnovi 1/12 odobrenega plana preteklega leta in sicer 18.349.980,00 SIT.

Nakazila proračunskih sredstev po posameznih namenih za leto 1994 ter po mesecih za obdobje januar - junij 1995 so bila naslednja:

Leto oz. mesec	Proračun. sredstva skupaj	Plače	Drugi osebni odhodki	v SIT	
				Prispevki delodajalca	Materialni stroški
leto 1994	248.762.455	148.273.039	18.829.774	44.959.642	36.700.000
januar 1995	24.426.207	15.329.617	1.401.540	4.636.720	3.056.330
februar 1995	24.680.108	15.602.016	1.298.729	4.721.033	3.058.330
marec 1995	24.767.144	15.364.020	1.699.556	4.645.238	3.058.330
april 1995	25.260.747	15.023.206	2.638.528	4.540.683	3.056.330
maj 1995	28.610.658	15.975.079	4.744.111	4.833.138	3.058.330
junij 1995	30.267.643	17.408.555	4.655.998	5.144.760	3.058.330
skupaj I.-VI.	158.012.507	94.702.493	16.438.462	28.521.527	18.349.980

Zavod je za pokrivanje materialnih stroškov porabil 22.654.126,61 SIT, kar predstavlja kar 23 % več porabljenih sredstev, kot jih je dobil nakazanih v ta namen iz proračuna. Primanjkljaj sredstev za materialno poslovanje znaša 3.773.713,34 SIT. Zavod je ta sredstva nadomestil s koriščenjem sredstev, ki so bila iz proračuna nakazana za plače in nadomestila delavcem. Za te namene je bilo iz proračuna Zavodu nakaznih za 6.109.010,40 SIT več sredstev, kot jih je le-ta potreboval za izplačila plač in nadomestil delavcem. Zavod preveč nakaznih sredstev ni vrnil v državni proračun ampak je z njimi "zagotavljal nemoteno in kvalitetno poslovanje zavoda v smislu likvidnosti poslovanja" (op. citirano iz poročila o poslovanju za obdobje 1. 1. do 30. 6. 1995). Tako je Zavod v državni proračun vrnil, dne 3. 8. 1995 le 2.335.297,00 SIT, za razliko 3.773.713,00 SIT (kolikor so bili večji materialni stroški od nakazil) pa izpolnil nalog za izplačilo iz proračuna, za pokrivanje materialnih stroškov ter ga predložil Ministrstvu za finance. Ministrstvo sredstev Zavodu ni odobrilo.

V času nadzora je Zavod izdelal poračun proračunskih sredstev za obdobje od 1. 1. do 30. 11. 1995 in ugotovljeno razliko, v višini 4.133.479,70 SIT nakazal v proračun, dne 18. 12. 1995.

Zavod je kršil Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, ki v 4. in 28. členu določa obvezno namembnost porabe sredstev.

V polletnem obračunu je med prihodki iz proračuna evidentiran znesek prejetih proračunskih sredstev v višini 158.367.594,50 SIT, ki je za 355.087,00 SIT večji od skupnih dejanskih nakazil sredstev iz proračuna. Razlika, v izkazani višini, predstavlja oblikovana sredstva za investicije v osnovna sredstva, ki jih je Zavod izkazal na osnovi napačnega knjiženja.

Zavod med prihodki iz lastne dejavnosti ni izkazal prihodkov ustvarjenih s fakturiranjem zdravstvenih storitev, za osebe v zaporu in za prevoze obsojencev. Zdravstvene storitve je fakturiral Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, za zapornike v skupni višini 720.212,77 SIT. Od tega je 256.747,50 SIT namenil za nakupe osnovnih sredstev. Za opravljene storitve prevozov obsojencev na sodišča in v druge zavode je Zavod zaračunal v skupni višini 165.308,00 SIT. Od tega je za 98.340,00 SIT oblikoval sredstva za investicije v osnovna sredstva in jih je vključil med prihodke iz proračuna, namesto med prihodke iz lastne dejavnosti.

Zavod je za razliko 463.465,27 SIT, med fakturirano realizacijo iz naslova opravljenih zdravstvenih storitev za zapornike (v višini 720.212,77 SIT) in oblikovanimi sredstvi za investicije v osnovna sredstva (v višini 256.747,50 SIT), zmanjšal stroške pogodbenega dela, za razliko ustvarjenih prihodkov iz naslova fakturiranih prevoznih storitev v višini 165.308,00 SIT in oblikovanimi sredstvi za investicije v osnovna sredstva v višini 98.340,00 SIT, zmanjšal stroške za nakup bencina za 39.388,00 SIT, stroške dieselskega goriva za 7.200,00 SIT in stroške vzdrževanja vozil za 20.380,00 SIT.

Zavod je za 530.433,27 SIT izkazal premalo prihodkov v obdobju januar - junij 1995. Pravilno bi bili prihodki iz proračuna izkazani v višini 158.012.507,00 SIT, prihodki iz lastne dejavnosti pa v višini 885.520,77 SIT. Zavod ni prikazoval dejanske višine prihodkov in odhodkov poslovanja, kar je v nasprotju z 70., 71. in 72. členom Zakonom o računovodstvu, ki opredeljujejo vsebino kategorij prihodkov in odhodkov.

Med druge prihodke je Zavod evidentiral skupaj 7.767.425,00 SIT, na osnovi obremenitve gospodarske enote za obračunane plače, prispevke in druga nadomestila delavcem, ki delajo v gospodarski enoti in niso financirani iz sredstev proračuna:

v SIT

Namen	Za obdobje I. - VI.
Prihodki od plač Rinka:	
1. - bruto plače	5.027.150
2. - prispevki delodajalca	1.215.827
3. - regres za letni dopust	763.776
4. - prehrana delavcev	494.012
5. - prevozni stroški delavcev	266.660
s k u p a j	7.767.425

Zaradi omenjenega je Zavod v polletnem obračunu za obdobje januar - junij 1995 izkazal 166.135.019,50 SIT prihodkov, dejansko ugotovljeni prihodki pa so znašali 166.665.452,77 SIT.

3.2. Odhodki Zavoda

3.2.1. Materialni stroški in stroški storitev

Ugotovljeno je bilo, da Zavod nima sprejetega Pravilnika o računovodstvu in finančnem poslovanju, v katerem bi moral biti določen krogotok finančne dokumentacije in odgovornost oseb za določena ravnanja (naročanje, podpisovanje, kontroliranje itn.), kot to določa Zakon o računovodstvu, v 15. členu. (Ur. l. SFRJ, št. 12/89, 35/89, 30/90, 42/90, 61/90 ter Ur l. RS, št. 42/90, 30/93, 32/93). Pri nadzoru posameznih stroškov je bilo ugotovljeno naslednje:

3.2.1.1. Stroški porabljenih živil

Strošek porabljenih živil v prvem polletju predstavlja največji delež materialnih stroškov, in sicer 37,7 % oz. 6.924 tisoč SIT. Evidence, ki jih vodi Zavod (npr. o porabi živil za obsojence), so netočne in nekontrolirane, zato podatki, ki iz njih izhajajo ne odražajo dejanskega stanja (npr.: stroški porabe živil za obsojence vsebujejo tudi del stroškov reprezentance). Razen tega se malice za zaposlene in vsi obroki za obsojence pripravljajo v isti kuhinji in vsa živila za pripravo malic, tako za obsojence, kot za zaposlene, nabavljajo skupaj.

Zavod pripravlja malice za delavce, obsojence in za tretje osebe, ki izvajajo investicijo. Cena malic zajema le ceno živil, ne pa ostalih stroškov za pripravo malic (električno energijo, strošek dela, amortizacijo itn.). Ta cena je različna in sicer je najnižja za malice delavcev 218,00 SIT, za obsojence 255,40 SIT in za tretje osebe 280,00 SIT.

Zavod ne spremlja porabljenih količin mesa, kruha in ostalih živil. Glavni delež porabljenih živil predstavljajo pekarski in mesni izdelki. Glavni dobavitelj je Mesarstvo Prekoršek iz Vojnika, s katerim je Zavod sklenil neposredno pogodbo o dobavi.

Zavod je izdelal primerjavo cen med možnimi dobavitelji mesa in mesnih izdelkov. Iz primerjave cen izhaja, da ni bil izbran najugodnejši dobavitelj. Pri tem je Zavod navajal, da je Mesarstvo Prekoršek izbrano zato, ker ima z gospodarsko enoto sklenjeno pogodbo o pranju. Navedeno dejstvo ne odvezuje Zavoda, da postopa skladno z Odredbo o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 28/93 in 19/94).

3.2.1.2. Stroški porabe goriva

Zavod ne vodi evidenc o številu prevoženih kilometrov in tudi ne spremlja porabe goriv za naslednje službene avtomobile:

- Renault R-5, Campus; reg. št. CE H2-973
- specialno vozilo Citroen C-25, reg.št. CE G3-882
- Renault R-5, Campus special, reg. št. LJ 29-15D,

kar pa je v nasprotju s 14. členom z Zakona o računovodstvu.

Zaradi tega revizorki nista mogli ugotoviti, ali se službena vozila dejansko uporabljajo le za službene namene.

Iz knjigovodskih podatkov izhaja, da je dejanska višina stroškov porabe bencina, za službene avtomobile 100.900,00 SIT, medtem ko je evidentirana poraba le v višini 61.512,00 SIT. Za razliko 39.388,00 SIT je Zavod zmanjšal te stroške iz naslova prihodkov ustvarjenih iz opravljenih prevoznih storitev obsojencev na sodišča in v druge zavode. Enake ugotovitve pa veljajo tudi za porabo dieselskega goriva.

Zavod pojasnjuje, da je direktorica Uprave 20. 10. 1995 izdala interno navodilo o uporabi vozil Uprave republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij in da je na osnovi navedenega navodila in opozoril revizork uvedel potrebne evidence od 3. 11. 1995 dalje.

Senat I ugotavlja, da so ugotovitve v predhodnem poročilu točne, saj je Zavod do navedenega datuma kršil omenjeni zakon.

3.2.1.3. Stroški porabljene energije

Zavod je v prvem polletju evidentiral za porabljeno električno energijo 1.824.020,10 SIT, za porabljeni plin pa 2.632.721,00 SIT. Na osnovi dogovora o razmejitvi skupnih stroškov med Zavodom in gospodarsko enoto, z dne 27. 12. 1987, je Zavod bremenil gospodarsko enoto za 805.750,20 SIT porabljene električne energije, na osnovi popisa števca, ki ga ima gospodarska enota. Za porabljeni plin pa je Zavod bremenil gospodarsko enoto za 1.047.025,00 SIT. Ta razmejitev temelji na dejanskem številu inštaliranih grelnih teles, porabe tople vode in porabe pare na 1 kg opranega perila ter številom ogrevalnih dni v mesecu. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

3.2.1.4. Strošek investicijskega vzdrževanja in vzdrževanja vozil

Stroški investicijskega vzdrževanja so evidentirani v višini 1.552.779,50 SIT. Ugotovljeno je bilo, da je Zavod na račun investicijskega vzdrževanja nabavil osnovna sredstva (oprema zaporniške celice) v višini 255.654,00 SIT. Na enak način je bila nabavljena tudi omarica za hladilnik v tajništvu Zavoda. Nabava osnovnih sredstev na opisani način ni pravilna, ker le-ta niso vpisana v register osnovnih sredstev, hkrati pa niso v poslovnih knjigah zagotovljeni podatki, ki jih zahteva 6. člen Zakona o računovodstvu. Razen tega je bilo kjiženje opravljeno na podlagi nepravilne in neverodostojne dokumentacije (1. do 4. odstavek 14. člena Zakona o računovodstvu).

3.2.1.5. Ostale proizvodne storitve

Stroški pranja oblačil za obsojence so znašali skupaj 1.073.534,50 SIT. Gospodarska enota jih je fakturirala Zavodu po cenah iz cenika.

Gospodarska enota je proračunskim naročnikom zaračunala opravljene storitve po višjih cenah kot nekaterim drugim strankam (npr.: Merx Gostinstvo in turizem Celje, Mesarstvo Prekoršek).

Zavod je navajal, da oblikuje cene za omenjene storitve glede na povpraševanje. Taka obrazložitev ne opravičuje oblikovanja najvišje cene Ministrstvu za obrambo in Ministrstvu za pravosodje. Obe stranki kot proračunska porabnika, sta stalni stranki in redna plačnika storitev.

Od marca dalje se je občutno povečala poraba vode, kar pa ni samo posledica opravljanja investicijskih del v okviru Zavoda, ampak tudi zaradi pomanjkljivega vzdrževanja vodovodnih inštalacij (odtekanje vode v pralnici).

3.2.1.6. Stroški pogodbenega dela

Zavod ima za opravljanje zdravstvenih storitev sklenjene pogodbe o delu po 106. in 110. členu Zakonu o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 14/90, 5/91, 71/93, popr. 2/94) s tremi zdravniki, zobozdravnikom in medicinsko sestro.

Zavod za zaposlovanje ni bil obveščen o sklenjenih pogodbah o delu, kot to določa 110. členu Zakona o delovnih razmerjih. Prav tako tudi niso bili obveščeni delodajalci, pri katerih so navedeni delavci v delovnem razmerju.

Zavod ne vodi evidenc o dejansko opravljenih urah in prisotnosti delavcev, s katerimi ima sklenjene pogodbe o delu, zato revizorki nista mogli preveriti čas trajanja del (največ 60 dni v koledarskem letu oz. za opravljanje trajnejših kratkotrajnih del največ 8 ur tedensko).

Stroški pogodbenega dela za prvo polletje 1995 so znašali 757.029,00 SIT, Zavod pa jih je dejansko izkazoval v višini 427.524,73 SIT, ker jih je zmanjšal za refundacije s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije . Tako postopanje je v nasprotju z Zakonom o računovodstvu.

3.2.1.7. Stroški neproizvodnih storitev

Za Zavod opravlja računalniško obdelavo plač, za 114 delavcev, Razvojni center Celje. Zavod ima zaposlenih v računovodstvu 8 delavcev, ki bi po mnenju revizorskega organa lahko sami opravljali to storitev. Razvojni center Celje je v prvem polletju 1995 zaračunal za obdelavo plač 194.470,30 SIT.

Zavod nima lastnega fotokopirnega stroja. Vsa fotokopiranja naroča pri Biro servisu in mu storitve plačuje mesečno. Stroški fotokopiranja so bili v prvem polletju 170.287,20 SIT.

Zavod v pripombah navaja, da je nabavo fotokopirnega stroja vključil v plan nabave najnujnejše opreme za leto 1995 in za leto 1996, vendar plan ni bil realiziran.

Senat I navedbe Zavoda sprejema kot opravičljiv razlog za nastanek navedenih stroškov.

3.2.1.8. Drugi materialni odhodki

Za izplačilo nagrad obsojencem v obdobju I. do VI. 1995 je bilo porabljenih skupaj 685.099,00 SIT. Nagrade se obračunajo na osnovi posebnega pravilnika. Nepravilosti niso bile ugotovljene.

3.2.2. Drugi odhodki

3.2.2.1. Dnevnice za službena potovanja in povračila stroškov za uporabo osebnih vozil

Dnevnice za službena potovanja so znašale skupaj 355.378,00 SIT. Posamezna poročila o službenih potovanjih so sporna zaradi časa trajanja potovanj, in sicer:

- nalog 15/95, dne 12. 1. 1995; sestanek upravnikov v Ljubljani; B. G.; čas: 6.30-20.15, čas odhoda iz Ljubljane 14.17, dnevnic 4.639,00 SIT;
- nalog 69/95, dne 1. 3. 1995; sestanek upravnikov v Ljubljani; B. G.; čas 9.00-21.30; odhod iz Ljubljane 18.18; dnevnic 4.736,00 SIT;
- nalog 80/95, dne 10. 3. 1995, sestanek upravnikov; B. G., čas 6.30-21.00; odhod iz Ljubljane 13.33; dnevnic 5.203,00 SIT;
- nalog 33/95, dne 17. 1. 1995; predstavitev Lotus Working; E. M.; čas:6.30-19.00; dnevnic 4.639,00 SIT + kilometrina (22,00 SIT * 150 km = 3.300,00 SIT);
- nalog 70/95, dne 1. 3. 1995; sestanek na Ministrstvu za pravosodje;E. M.; čas: 9.00-21.30; dnevnic 4.736,00 SIT;
- nalog 125/95, dne 29. 6. 1995; sestanek upravnikov; B. G.; čas: 6.30-19.20, odhod iz Ljubljane 14.06, dnevnic 5.063 SIT;
- nalog 186/95, dne 29. 6. 1995; sestanek projektne skupine; Ž. P.; čas: 6.30-19.20; dnevnic 5.063 SIT.

Naloge za službena potovanja upravniku podpisujejo podrejeni delavci, kar pa ni urejeno v splošnih aktih.

Zavod je za prvo polletje leta 1995 izplačal iz naslova kilometrine 117.790,00 SIT, čeprav sam razpolaga s tremi službenimi avtomobili. Evidence o zasedenosti službenih avtomobilov ni vodil.

3.2.3. Plače in drugi prejemki zaposlenih

3.2.3.1. Plače

Zavod je za izplačilo plač porabil v prvem polletju 90.108.859,80 SIT. Izplačila po mesecih so bila naslednja:

			v SIT
Mesec izplačila	Bruto plače za delavce Zavoda	Bruto plače za delavce GE	Skupaj
januar	14.137.976,00	679.977,00	14.817.953,00
februar	13.751.847,70	666.982,00	14.418.829,70
marec	14.052.331,30	747.227,00	14.799.555,30
april	14.237.802,60	677.938,00	14.915.740,60
maj	15.211.904,60	708.302,00	15.920.208,60
junij	13.902.193,60	1.334.378,00	15.236.571,60
od I. - VI.	85.294.055,80	4.814.804,00	90.108.859,80

V evidentiranih stroških za plače delavcev, niso zajeta le izplačila oz. obračunane plače za opravljeno delo (osnovna plača, plača na osnovi delovne uspešnosti, dodatki za posebne obremenitve pri delu, dodatki za delo v delovnem času, ki je za delavca manj ugoden in dodatek za delovno dobo) v skladu s 33., 37. in 38. členom Kolektivne pogodbe za gospodarstvo (Ur.l. RS, št. 18/91, 51/92, 13/93, 34/93 in 80/94, v nadaljevanju: KPNg), ampak tudi nadomestilo plače za čas odsotnosti z dela zaradi letnega dopusta, izrednega dopusta, dela proste dneve, izobraževanja v interesu zavoda; po 39. členu KPNg. Uporabljeni način evidentiranja plač in nadomestil plač ni v skladu z navodilom o finančnem in računovodskem poslovanju uporabnikov državnega proračuna, številka 37/93, z dne 15. 2. 1993, kjer so v analitičnem kontnem planu predvidene posamezne postavke za evidentiranje plač za delo v rednem delovnem času, bruto nadomestil med bolezenskim dopustom, plače za dopolnilno delo itn.

Zavod je vodil oz. obračunaval plače, nadomestila plač in povračila materialnih stroškov za vse delavce Zavoda in gospodarske enote, torej tudi za delavce, ki ne prejemajo plač iz sredstev proračuna in ki opravljajo dela za gospodarsko enoto. Vsi zaposleni imajo status delavca v Zavodu. Za delavce, ki delajo za gospodarsko enoto Zavod bremeni stroške za plače gospodarsko enoto.

Stroški za plače predstavljajo 55 % v strukturi vseh stroškov pri Zavodu. Pri pregledu teh stroškov je bilo ugotovljeno:

- Vsi delavci, ki imajo priznано zavarovalno dobo, ki se šteje s povečanjem, imajo pri plači obračunan 20 % dodatek za posebne pogoje dela. Zavod je kot pravno podlago za izplačilo tega dodatka navajal odločbo Izvršnega sveta SRS št. 191-15/89, z dne 17.9.1975. Odločba temelji na 130. členu ZIKS-a iz leta 1973 (Ur. l. SRS, št. 25/73), ki

je prenehal veljati na podlagi 226. člena novega ZIKS-a (Ur.l. SRS, št. 17/78, 12-13/92 in 58/93). Ta zakon v 112. členu določa, da Izvršni svet SRS določi na predlog republiškega sekretarja za pravosodje, organizacijo uprave in proračun, dela oz. naloge, za katere so delavci, ki jih opravljajo, v pravicah iz zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter v drugih posebnih pravicah iz dela izenačeni s pooblaščenimi uradnimi osebami organov za notranje zadeve. Iz odločb o razporeditvi, ki so jih prejeli posamezni delavci Zavoda, izhaja, da prejemejo ti delavci 20 % dodatek za posebne pogoje dela na podlagi omenjenega 112. člena. Nove odločbe predsednik Izvršnega sveta oz. Vlade ni izdal.

Senat I ugotavlja, da ima Zavod sprejeto sistemizacijo delovnih mest, v kateri so opredeljene pooblaščenice uradne osebe. Lastnosti pooblaščenih uradnih oseb izhajajo iz 9. poglavja - 114., 115., 116. in 122. člena ZIKS-a. Ti členi med drugim določajo, kateri delavci se štejejo za pooblaščenice uradne osebe. Za pooblaščenice uradne osebe je osnova za zavarovalno dobo s povečanjem v 99. členu Zakona o notranjih zadevah, ob smiselni uporabi 112. člena ZIKS-a, vsem ostalim delavcem pa je neupravičeno priznana zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem.

- Dodatek za posebne pogoje dela v višini 20 % prejema vsi, ki imajo priznano zavarovalno dobo s povečanjem. V času nadzora je Zavod ta dodatek opravičeval s sklepom Izvršnega sveta SRS, št. 191-15/69, z dne 17. 9. 1975. Senat I ugotavlja, da omenjeni sklep temelji na ZIKS-u iz leta 1973, ki je na podlagi prehodnih in končnih določb novega ZIKS-a iz leta 1978, nehal veljati. Veljavni 112. člen ZIKS-a opredeljuje, da Izvršni svet Skupčine SRS določi, na predlog republiškega sekretarja za pravosodje, organizacijo uprave in proračun dela oziroma naloge, za katere so delavci, ki jih opravljajo, v pravicah iz zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter v drugih posebnih pravicah iz dela izenačeni s pooblaščenimi uradnimi osebami organov za notranje zadeve. Vendar niti Uprava, niti Zavod nista razpolagala z nobenim drugim sklepom Izvršnega sveta ali Vlade, ki bi pomenil pravno podlago za izplačilo tega dodatka.

Senat I ocenjuje, da morata Uprava in Zavod preveriti in uskladiti sistemizacijo z zakonskimi predpisi in narediti revizijo upravičenosti priznavanja zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem.

- Zavod je pri izračunu dodatka za delovno dobo delavcem v osnovo za delovno dobo všteval dobo s povečanjem. S tem je ravnal v nasprotju s 3. točko 2. odstavka 38. člena KPNg ter s 1. točko stališč komisije, ki je pristojna za razlago Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti, objavljeno v Ur. listu RS, št. 51/92.

Zavod ne izpodbija te ugotovitve.

- Zaposlenim pri Zavodu se je osnovna plača povečala za 15 % in 10 % na podlagi 2., 8. in 9. člena Uredbe o količnikih za določitev osnovne plače funkcionarjev, ki jih imenuje Vlada RS, in drugih zaposlenih v službah Vlade RS, upravnih organih in upravnih enotah (Ur. l. RS, št. 82/94). V 2. členu omenjene uredbe je za vodje notranjih organizacijskih enot, ki nimajo statusa višjih upravnih delavcev, določeno, da se količnik za najzahtevnejša dela v organizacijski enoti poveča do 10 %. Člen 9 uredbe pa določa, da se osnovna plača poveča za 15 % za vrednotenje posebnih

obremenitev, omejitev in prepovedi, ki se nanašajo med drugim tudi na delovna mesta pooblaščenih uradnih oseb kazensko poboljševalnih zavodov. Razen tega je Zavod priznaval višjim upravnim delavcem 15 % povečanje osnovne plače na osnovi 8. člena uredbe, kar pa ni v skladu z 2. odstavkom 8. člena omenjene uredbe.

Vsi navedeni dodatki se pri obračunu plač seštevajo in povečujejo osnovno plačo.

Zavod v pripombah na predhodno poročilo navaja, da se na podlagi 9. člena citirane uredbe osnovna plača poveča za 15 % delavcem, ki so razporejeni na delovna mesta, kjer neposredno delajo z zaprtimi osebami (pooblašcene uradne osebe kazensko poboljševalnih zavodov) in jim je zaradi tega priznana zavarovalna doba s povečanjem. Na podlagi 8. člena uredbe se osnovna plača poveča za 15 % samo delavcem na delovnih mestih višjih upravnih delavcev. Zavod poudarja, da se za višje upravne delavce dodatka iz 8. in 9. člena uredbe izključujeta.

Senat I ugotavlja, da določilo 8. člena citirane uredbe ne velja za višje upravne delavce Kazensko poboljševalnih zavodih, ki jim dodatek pripada po 9. členu, vendar samo tistim višjim upravnim delavcem, ki imajo status pooblaščenih uradnih oseb. Po 9. členu omenjene uredbe pa pripada 15 % dodatek za vrednotenje posebnih obremenitev, omejitev in prepovedi pooblaščenim uradnim osebam kazensko poboljševalnih zavodov. Sicer pa Zavod navaja, da se dodatki za višje upravne delavce iz 8. in 9. člena uredbe izključujejo.

Pregled števila delavcev, ki prejemajo razne dodatke:

Dodatki	Štev.delavcev po sistem.	%
20 % + 15 % + 10 %	16	12,9
20 % + 15 %	87	70,2
15 %	1	0,8
10 %	1	0,8
0 %	19	15,3
s k u p a j	124	100

Uprava, niti Zavod nimata izdelanih sodil, ki naj bi bili podlaga za priznavanje dodatkov. V postopku nadzora preveritev upravičenosti zato ni bila mogoča. Upravi se priporoča, da pripravi enaka merila priznavanja dodatkov.

– *Delovna uspešnost*

Za Zavod je, na podlagi 60. in 68. člena Zakona o delavcih v državnih organih (Ur. l. SRS, št. 15/91, 5/91, 18/91, 22/91 in 4/93) ter 3. člena Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organizacijah lokalne skupnosti (Ur. l. RS, št. 18/94), upravnik Kazensko poboljševalnega doma za mladoletnike in zaporov Celje, izdal dne 3. 4. 1995 Pravilnik o ugotavljanju, ocenjevanju in izplačevanju delovne uspešnosti delavcev. Iz 3. člena tega pravilnika je razvidno, da višino sredstev, ki se nameni za vrednotenje delovne uspešnosti mesečno določi pristojni organ Vlade Republike Slovenije in znaša največ 3 % sredstev za plače, za delovna mesta, ki se financirajo iz

proračuna. V enaki višini (3 %) nameni sredstva za vrednotenje delovne uspešnosti Gospodarske enote Rinka, za delovna mesta, ki se financirajo iz sredstev gospodarske enote.

Upravnik Zavoda mesečno ugotovi in oceni uspešnost delavcev Zavoda na podlagi kriterijev iz omenjenega pravilnika, za obseg dela, največ 60 % in za kakovost dela, največ 40 %.

– Nadurno delo

Pri Zavodu se opravlja nadurno delo, ki v skupni masi za izplačilo plač v prvem polletju 1995 znaša 2.477.436 SIT in je bilo izplačano za 3006 evidentiranih nadur, ki se pojavljajo predvsem pri pooblaščenih uradnih osebah - paznikih.

Nepravilnosti pri samem izračunu niso bile ugotovljene, prav tako število nadur po posameznem delavcu ni presegalo 10 ur na teden, kar je v skladu z 12. členom Zakona o delavcih v državnih organih.

Nepravilnosti pri odrejanju nadurnega dela pa so bile ugotovljene pri delavki Z.D., referentki za kadrovske zadeve, ki je invalid II. kategorije in dela polovični delovni čas. V skladu s 134. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju Slovenije, invalidna oseba ne sme opravljati nadurnega dela.

Zavod ne izpodbija teh ugotovitev.

3.2.3.2. Nadomestila plač

Iz predhodnega poročila, ki ga je izdala pristojna članica Računskega sodišča izhaja, da Zavod izplačuje nadomestila plač zaradi odsotnosti z dela zaradi bolezni v višini 100 % od osnove za delavce, ki imajo benificirano delovno dobo t.j. delovno dobo, ki se šteje s povečanjem 16 mesecev za 12 mesecev dela (v 1. polletju 1995 so bila ta nadomestila, za Zavod in za gospodarsko enoto, izplačani v skupni višini 4.960.942,00 SIT). Iz dopisa Ministrstva za pravosodje, št. 143-13/91-006-01, z dne 15. 5. 1992 izhaja, da pripada delavcem nadomestilo v višini 90 % osnove ob zadržanosti od dela zaradi bolezni, kar je v skladu z 31. členu Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Ur. l. RS, št. 9/92 in 13/93). Zavod je delavcem izplačeval 10 odstotnih točk več kot je bilo dovoljeno.

Zavod na navedene ugotovitve ni dal pripomb.

3.2.3.3. Odpravnine ob upokojitvi

V revidiranem obdobju sta bili izplačani dve odpravnini in sicer zaradi starostne in invalidske upokojitve, v skupni višini 1.718.386,00 SIT. Odpravnini sta bili izplačani delavcema, ki sta delala na delovnih mestih, za katere se je štela zavarovalna doba s

povečanjem v višini šestih oz. petih zadnjih plač teh delavcev. Kot pravno podlago za tako izplačilo je Zavod navajal Zakon o notranjih zadevah, po katerem pripada delavcu ob upokojitvi nad 20 let delovne dobe odpravnina v višini 6 zadnjih njegovih neto plač (102. člen Zakona o notranjih zadevah Ur. l. RS, št. 28/80 in 15. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o notranjih zadevah Ur. l. RS, št. 19/91). Glede na to, ker je ZIKS iz leta 1978 razveljavil zakon z istim nazivom iz leta 1973, in določil v 112. členu, da Izvršni svet SRS določi na predlog republiškega sekretarja za pravosodje, organizacijo uprave in proračun, dela in naloge tistih delavcev, ki jim bodo priznane posebne pravice oz. ki bodo izenačeni s pooblaščenimi uradnimi osebami organov za notranje zadeve, tega pa Izvršni svet ni določil, zato se ne smejo obračunavati odpravnine po omenjenem Zakonu o notranjih zadevah.

Zavod na navedene ugotovitve ni dal pripomb.

3.2.3.4. Regres za letni dopust

Regres za letni dopust je bil izplačan v dveh delih, in sicer:

22. 5. 1995 v skupni višini	3.659.760,00 SIT
22. 6. 1995 v skupni višini	3.659.760,00 SIT
-----	
s k u p a j	7.351.344,00 SIT

Osnova za obračun in izplačilo je KPNg in dopis Vlade Republike Slovenije, ki določa da se izplačilo regresa izvede v dveh delih in sicer v 2-kratnem znesku izhodiščne plače za 1. tarifni razred t. j. $2 * 31.824$ SIT. V prvem delu je bila dohodnina obračunana enotno v višini 5.410 SIT, v drugem delu pa 3.600 SIT. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

3.2.3.5. Jubilejne nagrade

V obdobju od 1.1. do 30. 6. 1995 sta bili izplačani dve jubilejni nagradi v skupni višini 93.643 SIT.

Ugotovljeno je bilo, da obračun in izplačila jubilejnih nagrad temeljita na dobi, ki se šteje s povečanjem, kar pa je v nasprotju s 40. členom Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 18/91, 51/92, 13/93, 34/93 in 80/94) in objavljenim stališčem posebne komisije za razlago kolektivne pogodbe v zvezi s pojmom učinkovitega dela, objavljeno v Ur. listu RS, št. 51/92.

Zavod ne izpodbija teh ugotovitev.

3.2.3.6. Stroški prehrane delavcev

Za prvo polletje so znašali stroški prehrane delavcev 5.401.009,00 SIT. Zavod obračuna in izplača skupaj s plačo regres za prehrano med delom v višini, ki je mesečno objavljena v Uradnem listu v okviru zneskov povračil, nadomestil in drugih prejemkov za zaposlene

v republiških državnih organih. Pri tem sicer upošteva dneve dejanske prisotnosti na delu (odšteje odsotnost zaradi službenih potovanj, letnih dopustov ali bolezni) in ga izplača vsem delavcem. Ugotovljeno je bilo, da je cena malice, po kateri se le-ta zaračuna delavcem izračunana samo na osnovi porabljenih živil, v ceni pa se ne upošteva strošek dela, energije itn. Tako je bila v prvem polletju 1995 povprečna cena malice le 213,00 SIT, kar ne ustreza dejanskim stroškom.

3.3. PRIHODKI IN ODHODKI GOSPODARSKE ENOTE - OBRTNE DELAVNICE RINKA, p. o.

3.3.1. Prihodki gospodarske enote

Gospodarska enota Rinka posluje kot podjetje in svoje prihodke ustvarja z opravljenjem naslednjih dejavnosti:

- predelava kovin in izdelava kovinskih izdelkov,
- predelava lesa, izdelovanje notranje opreme in izdelovanje stavbnega pohištva,
- pranje, likanje in šivanje perila,
- opravljanje drugih storitev.

Gospodarska enota je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Celju pod št. Srg 482/83. Njen ustanovitelj je bil Republiški sekretariat za notranje zadeve.

Poslovne knjige vodi gospodarska enota po Zakonu o računovodstvu.

Pri preizkusu izdanih faktur za prodane proizvode in opravljene storitve kupcem, je bilo ugotovljeno, da ni urejena evidenca in sistem izterjave. Na dan 31. 12. 1994 je bilo vseh spornih terjatev za 2.662.948,96 SIT, ob periodičnem obračunu pa 2.900.208,28 SIT. Gospodarska enota je brez obrazložitve odpisovala terjatve in zamudne obresti posameznim kupcem. Tako na primer podjetju Ingrad Celje, v skupni višini 800.815,60 SIT, zaradi česar je postopala negospodarno.

Zavod v pripombah navaja, da ugotovitev ne ustreza dejanskemu stanju, ker so podjetju Ingrad Celje odpisali 533.877,10 SIT, na podlagi prisilne poravnave oziroma sklepa Temeljnega sodišča v Celju, z dne 29. 6. 1994. Zavod tudi prilaga omenjeni sklep.

Po navedbah revizork, ki so opravile pregled, Zavod omenjenega sklepa, na katerega se sklicuje v pripombah, v času nadzora ni predložil. Glede na predloženi sklep, senat I pripombe Zavoda upošteva.

Zavod od leta 1994 dalje ne zaračunava zamudnih obresti, kar opravičuje, da nima programa za izračun obresti, niti saldakontista, ki bi spremljal plačila kupcev. Nekaterim kupcem se je priznal popust za plačilo zamudnih obresti. Tako na primer:

- Gorenju gospodinjski aparati Velenje: v letu 1995 so jih bremenili za obresti, za leto 1993 v skupni višini 402.891,80 SIT, vendar jim je vodja gospodarske enote K.F. z dopisom, z dne 31. 3. 1995 priznal 50 % "popust",
- nadalje je bil priznan 30 % "popust" Sijaju Hrastnik.

Podjetju Merx Turizem in gostinstvo Celje je bil odobren kredit po pogodbah številka 223/94 in 224/94 v skupni višini 2 milijona tolarjev, po obrestni meri R+12 %, obresti pa se zaračunavajo mesečno.

Izterjane odpisane terjatve, Zavod ni evidentiral med izrednimi prihodki, pač pa je le za plačane zneske, zmanjšal stanje odpisanih terjatev.

Zavod ne izpodbija teh ugotovitev.

3.2.2. Stroški gospodarske enote

Gospodarska enota posebj obračunava stroške za dnevnice, stroške pogodb o delu, stroške reprezentance in stroške reklame.

3.3.2.1. Stroški po pogodbah o delu

Zavod je izplačil, po pogodbah o delu, po Zakonu o delovnih razmerjih in Zakonu o avtorskih pravicah, skupaj 1.153.609 SIT. Pogodbe o delu so bile sklenjene z naslednjimi izvajalci:

Št. pogodbe	Ime in priimek	Delo po pogodbi	Datum sklenitve pogodbe	Čas opravljanja dela
1/95	K. D.	tehnološko svetovanje	12.1.1995	leto 1995
2/95	M. D.	predelava tehnološkega postopka za orodje frigomar	12.1.1995	leto 1995
3/95	V. J.	barvanje aluminijastih napisnih plošč	12.1.1995	leto 1995
	K. F.	delo po nalogu upravnika	31.5.1995	31.3-30.6.1995

Z izvajalcem K. F. sta bili podpisani pogodba o delu po Zakonu o delovnih razmerjih in pogodba o avtorskem delu. Prva je bila podpisana 31. 5. 1995, na njeni osnovi je bilo 15. 6. 1995 izplačano izvajalcu K.F. 421.440,00 SIT. Pogodba o avtorskem delu je bila sklenjena z istim izvajalcem, dne 30. 6. 1995, na njeni osnovi pa je bilo izplačanih avtorju 210.720,00 SIT bruto.

Obe pogodbi sta imeli na dan sklenitve določen tudi datum izvršitve del. Razen tega pa Računsko sodišče meni, da se vsebini del po obeh omenjenih pogodbah prekrivata. Izvajalec je kot rezultat dela Zavodu predložil izdelek "Vizijo razvoja gospodarske enote in Osnutek gradbenega programa po idejni zasnovi arhitekturne rešitve predvidenih objektov in drugih potrebnih uporabnih površin za novogradnjo KPD za mladoletnike in zaporov Celje na novi lokaciji". Obe storitvi sta bili opravljeni že pred sklenitvijo obeh pogodb, kar izhaja iz datumov, vpisanih na obeh pisnih izdelkih, prvi 12. 4. 1995, drugi marec 1995. Izvajalec je pri Zavodu opravljal dela vodja gospodarske enote in iz opisa del in nalog izhaja da je dobršen del teh naloge sodil v njegov delokrog.

Zavod v pripombah pojasnjuje, da je K. F. naložena dela v celoti izvršil in da jih ni bilo mogoče naložiti drugemu delavcu v zavodu. Poudarja, da so za izvršitev nalog po navedeni pogodbi potrebna penološka znanja, ki jih ima omenjeni K. F.

Zaradi ugotovitve o upravičenosti sklenitve takih pogodb je Računsko sodišče odstopilo omenjeno zadevo v presojo delovni inšpekciji.

3.3.2.2. Stroški reprezentance, propagande in reklame

Stroški reprezentance so v prvem polletju znašali 81.897,10 SIT, v letu 1994 pa 776.271,40 SIT. Stroški propagande in reklame so v prvih šestih mesecih leta 1995 znašali 30.000 SIT, v letu 1994 pa 861.013,50 SIT. Ta nadzor ni zajemal preveritve zakonite in upravičene rabe teh sredstev v letu 1994.

3.4. Inventura

Gospodarska enota je opravila inventuro za leto 1994 šele 27. 2. 1995. Inventurna komisija je opravila popis zalog materiala v proizvodnji in jih prenesla v zaloge materiala in na ta način zmanjšala stroške poslovanja za 877.724,00 SIT. To je vplivalo na boljši poslovni rezultat. V skladu s 35. členom Zakonom o računovodstvu bi morala inventura biti opravljena na koncu poslovnega leta s stanjem 31. 12. 1994.

4. SISTEMIZACIJA IN ZAPOSLENI

Na podlagi 3. člena Zakona o delavcih v državnih organih, 2. odstavka 3. člena Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Ministrstva za pravosodje in v skladu z Uredbo za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v upravnih organih, je direktorica Uprave, po predhodnem soglasju ministrice za pravosodje in v soglasju z Vlado RS, izdala Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Upravi.

S tem pravilnikom je bila sprejeta tudi nova sistemizacija delovnih mest pri Zavodu, na katero je dala soglasje Vlada Republike Slovenije. Zavod je opravil vse potrebne aktivnosti v zvezi z razporeditvijo delavcev po novi sistemizaciji, ki velja od 1. 7. 1995 dalje.

Od začetka leta pa do 30. 6. 1995 je veljala stara sistemizacija, ki je bila določena v Pravilniku o sistemizaciji del in nalog v KPD za mladoletnike in Zaporih Celje, z dne 15. 12. 1981.

Po Zakonu o delovnih razmerjih mora biti sklenjena z vsakim delavcem pogodba o zaposlitvi. V 12. členu omenjenega zakona je določeno, da delavec ne more začeti delati v organizaciji ali pri delodajalcu, če ni sklenil pogodbe o zaposlitvi. To določilo velja tudi za delavce Zavoda, ker Zakon o delavcih v državnih organih v členu 1 določa, da se delovna razmerja delavcev v državnih organih urejajo z delovno-pravno zakonodajo in z Zakonom o delavcih v državnih organih, če s posebnim zakonom ni drugače določeno. Niti Zakon o delavcih v državnih organih kakor tudi ne drugi posebni zakoni ne določajo izjem. Uprava je na osnovi 6. in 30. člena Zakona o delavcih v državnih organih, izdala odločbe o zaposlitvi, ki se nanašajo na uresničevanje pravic, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja, ni pa sklenila z delavci pogodb o zaposlitvi.

Uprava je sporočila, da odpravlja ugotovljeno nepravilnost.

Po stari sistemizaciji je bilo na dan 30. 6. 1995 zaposlenih 113 delavcev in 1 pripravnik. Na podlagi nove sistemizacije je za opravljanje nalog potrebno skupno 124 delavcev.

Pregled števila dejansko zaposlenih delavcev in potrebnega števila delavcev glede na sprejeto sistemizacijo, je naslednji:

Naziv	Dejansko stanje - število izvajalcev			Stanje po novi sistemizaciji - 1.7.1995
	1.1.1995	30.6.1995	1.7.1995	
- funkcionar	1	-	-	-
- višji upravni delavci	4	3+1	5	7
- upravni delavci	62	63	63	68
- pripravniki	1	1	1	-
- strokovno-tehnični delavci	41	47	45	49
s k u p a j	109	114	114	124

Viri financiranja so naslednji:

Vir financiranja	Štev.delavcev po sistemizacij 1. 7. 1995	od tega z benificirano del.dobo	Dejansko št.zaposle. 1. 7. 1995	od tega z benificirano del. dobo
- iz sredstev proračuna	111	100	103	90
- iz sredstev gosp. enote	13	4	10	2
SKUPAJ	124	104	113	92

Iz podatkov je razvidno, da je 11 delovnih mest nezasedenih.

Zavod je, na osnovi Pravilnika o napredovanju zaposlenih v državni upravi (Ur. l. RS, št. 41/94 in 33/95), navodila za prvo razporeditev zaposlenega s strani Vlade RS Kadrovska služba, z dne 11. 7. 1994, navodila za izpolnjevanje obrazca št. 3 - predlog prve razporeditve v skladu s 25. členom Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalne skupnosti, s strani Kadrovske komisije Vlade Republike Slovenije, z dne 11. 7. 1994 ter razporeditve višjih upravnih delavcev (v nadaljnjem besedilu VUD), upravnih in strokovno-tehničnih delavcev, po predlaganih razredih količnikov s strani Kadrovske službe Vlade RS, z dne 26. 6. 1994, pripravil v letu 1994 predloge napredovanj za vse zaposlene razen za upravnika.

V skladu s 25. členom Zakona o razmerjih plač (Ur. l. RS, št. 18/94), s sklepom št. 131-1/94, z dne 19. 9. 1994, je predlog za napredovnja potrdila, ministrica za pravosodje. Kadrovska služba Vlade Republike Slovenije pa je, na podlagi 3. člena Uredbe o skupnih temeljih za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v upravnih organih in 1. točke sklepa o postopku za dajanje soglasji k Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ministrstvih, organih v sestavi in vladnih službah (št. 015-05/93-01, z dne 18. 2. 1993), s sklepom št. 108-30/94, z dne 28. 9. 1994, dala soglasje k spremembi sistemizacije delovnih mest v KPD za mladoletnike in zaporov Celje.

Nepravilnosti v zvezi s sistemizacijo so bile ugotovljene v naslednjem:

- R. P. razporejen na delovno mesto svetovalca direktorice - vodja oddelka za vzgojo, za katero se zahteva VII. stopnja izobrazbe in 8 let delovnih izkušenj, ima le VI. stopnjo strokovne izobrazbe.
- A. Š. je bil na podlagi odločbe št. 111-03/93-15/52-8, z dne 2. 3. 1995 razporejen na delovno mesto svetovalca ministrice, čeprav je to delovno mesto sistemizirano od 1. 7. 1995.
- Napredovanje delavcev ni bilo v skladu s Pravilnikom o napredovanju zaposlenih v državni upravi, ker je za 5 plačilnih razredov napredovalo 17 % delavcev, namesto 5 % delavcev.
- Zahtevane stopnje strokovne izobrazbe nima 24 delavcev, od tega 5-tim delavcem manjkajo 3 stopnje, 2 delavcema manjkata 2 stopnji ter 17 delavcem 1 stopnja strokovne izobrazbe.
- Posamezni delavci ne izpolnjujejo pogojev glede dodatnih znanj in sposobnosti (primer: upravnik in vodja oddelka za splošne in pravne zadeve nimata opravljenega strokovnega izpita itd.).

Novih delavcev, ki ne bi izpolnjevali zahtevanih pogojev, Zavod ne sprejema.

Zavod v pripombah navaja, da je 39. člena navedenega pravilnika potrebno razumeti tako, da se lahko zaposleni, ki izpolnjujejo pogoje za izjemno napredovanje, uvrsti za en plačilni razred višje od plačilnega razreda, ki bi ga lahko dosegel v skladu s 1. odstavkom 37. člena tega pravilnika, vendar ne v višji plačilni razred, kot ga je možno z napredovanjem doseči v skladu z zakonom. Po 1. odstavku 37. člena navedenega pravilnika se zaposleni, ki izpolnjuje pogoje za napredovanje uvrsti v plačilni razred, ki bi ga lahko dosegel, če bi glede na število let dejanske delovne dobe napredoval vsaka tri leta.

Zavod prav tako navaja, da se mora upoštevati 44. člen Pravilnika o napredovanju zaposlenih v državni upravi, ki v 1. odstavku določa, da lahko zaposleni, ki je razporejen na delovno mesto za katerega nima zahtevane stopnje strokovne izobrazbe, napreduje, če ima na dan uveljavitve tega pravilnika najmanj 20 let delovne dobe, od tega najmanj 10 let na delovnih mestih enake ali podobne stopnje zahtevnosti. Ne glede na omejitve 1. odstavka 44. člena navedenega pravilnika, 2. odstavka 44. člena pravilnika določa, da lahko pri prvi razporeditvi napreduje zaposleni, ki je bil v skladu z zakonom imenovan ali razporejen na delovno mesto pooblaščenih uradnih oseb.

Senat I ugotavlja, da so navedbe v predhodnem poročilu, glede uporabe 40. člena Pravilnika o napredovanju zaposlenih v državni upravi točne, ker je lahko za 4 ali 5 plačilnih razredov višje, od plačilnega razreda v katerega je uvrščen količnik delovnega mesta, uvrščen delavec, ki bi po 1. odstavku 37. člena tega pravilnika napredoval za več kot 3 plačilne razrede. Pri tem napredovanju se v skladu s 1. alineo 40. člena upošteva omejitev, da na ta način ne more napredovati več kot 5 % zaposlenih. Pravilnik v 37. členu dopušča napredovanje za tri plačilne razrede, 39. člen pa kot izjemno napredovanje še za en količnik višje, to je štiri plačilne razrede, pri čemer 40. člen določa kvotno omejitev za napredovanje - največ 5 % zaposlenih.

Ugotovljeno je bilo, da ima Zavod od zaposlenih 114 delavcev 92 delavcev, ki jim je priznana zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. l. RS, št. 12/92) v 211. členu določa, da poseben zakon določi delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem. ZIKS v 112. členu določa, da Izvršni svet Skupčine SRS določi, na predlog republiškega sekretarja za pravosodje, organizacijo uprave in proračun dela oziroma naloge, za katere so delavci, ki jih opravljajo, v pravicah iz zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter v drugih posebnih pravicah iz dela izenačeni s pooblaščenimi uradnimi osebami organov za notranje zadeve. Zavod se je pri tem skliceval na odločbo števil. 191-15/69, z dne 17. 9. 1975, izdane s strani Izvršnega sveta Skupčine SRS, v kateri so naštetna dela za katera se šteje zavarovalna doba s povečanjem. Vendar pa omenjena odločba temelji na ZIKS-u iz leta 1973, ki je nehal veljati leta 1978.

Zavod šteje zavarovalno dobo, ki se šteje s povečanjem in jo upošteva kot osnovo pri:

- določitvi posebnih pogojev dela (20 % dodatek),
- dodatku za delovno dobo za vsako izpolnjeno leto delovne dobe,
- izračunu nadomestila zaradi odsotnosti z dela zaradi bolezni,
- določitvi trajanja letnega dopusta in
- izračunu odpravnin ob upokojitvi.

V času nadzora so bile te nepravilnosti odpravljene.

Pri primerjavi določenih delovnih mest med zavodi (zapori) za priznavanje zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem je Računsko sodišče ugotovilo naslednje:

- vodji finančno-računovodskega oddelka ni priznana zavarovalna doba s povečanjem, med tem ko je za enako delovno mesto priznana v zaporih Dob pri Mirni, Ljubljana in Maribor;
- perica pripravljalka, vzdrževalec - šivilja in tehnični manipulant I. - perica, pri Zavodu nimajo priznane zavarovalne dobe s povečanjem, medtem ko je za naštetna delovna mesta v Prevezgojnem domu Radeče, priznana taka delovna doba.

Pri sprejemu nove sistemizacije Uprava in Zavod nista opravila niti preveritve zatečenega stanja o smiselnosti priznavanja zavarovalne dobe s povečanjem določenim delavcem, kot so svetovalec direktorice - vodja oddelka za splošne in pravne zadeve (to priznava tudi Zavod) in svetovalec direktorice za gospodarske zadeve ter referent I. - referent za izvrševanje kazni. Ti delavci namreč ne prihajajo v neposreden stik z obsojenci, medtem ko delavci na delovnih mestih vzdrževalec - šivilja, tehnični manipulant I. - perica ter vzdrževalec - perica pripravljalka, delajo tudi z obsojenci, pa jim ni priznana zavarovalna doba s povečanjem.

Senat I ocenjuje, da morata Uprava in Zavod preveriti in uskladiti celotno sistemizacijo z zakonskimi predpisi in narediti revizijo upravičenosti priznavanja zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem.

5. NOTRANJA ORGANIZACIJA IN ŠTEVILO ZAPRTIH OSEB

Na osnovi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Upravi je notranja organizacija Zavoda naslednja:

1. - oddelek za vzgojo,
2. - oddelek za varnost in zavarovanje,
3. - oddelek za splošne in pravne zadeve,
4. - oddelek za finančno-računovodske zadeve,
5. - oddelek gospodarske enote Rinka.

Število zaprtih oseb od januarja do junija 1995 po stanju konec meseca, je bilo naslednje:

Stanje	Število zaprtih oseb
31.1. 1995	73
28.2. 1995	65
31.3. 1995	57
30.4. 1995	53
31.5. 1995	58
30.6. 1995	47

Povprečno število zaprtih oseb od I. - VI./95 = 59

Po stanju na dan 30. 6. 1995 je bila struktura obsojencev naslednja:

- mlajši polnoletniki	20
- mladoletni obsojenci	6
- priporniki	21

- s k u p a j 47, poleg teh je bilo 10 oseb na begu.

Na dan 30. 6. 1995 je bilo zaposlenih 114 delavcev, ki je bilo enako (razen dveh upokojitev) v prvem polletju 1995, tako da je v povprečju v prvem polletju 1995 na enega obsojenca zaposlenih 1,9 delavcev, oziroma v mesecu juniju 1995 na enega obsojenca 2,4 zaposlenih. 11 delovnih mest Zavod ni imel zasedenih.

Po podatkih odgovornih oseb Zavoda kapacitete Zavoda zadoščajo za zaprtje 140 oseb. Skupna velikost vseh prostorov v Zavodu in gospodarski enoti Rinka (vključene so tudi pisarne in proizvodni prostori) je 4.589 m² neto uporabnih površin. V povprečju znaša v prvem polletju 1995 uporabna površina 77,8 m² in zaposlenih je bilo v istem obdobju 1,92 delavca na zaprto osebo.

Zavod v pripombah navaja, da za zanesljivejše veljajo podatki za obdobje najmanj petih do desetih let in da je na tej podlagi moč ocenjevati realnost gibanja in "napovedovanja" podatkov o številčnem stanju obsojencev in drugih kategorij zapornikov.

Senat I priporoča Upravi, da prouči kadrovske in prostorske potrebe zavodov.

6. OSNOVNA SREDSTVA

Vsi objekti, ki se nahajajo v Zavodu in gospodarski enoti se vodijo kot osnovna sredstva Zavoda.

Vrednost objektov, opreme in drobnega inventarja Zavoda in gospodarske enote je naslednja:

I. ZAVOD (stanje 1. 1. 1995)				v SIT
Zap. št.	Naziv	Nabavna vrednost	Odpisana vrednost	Sedanja vrednost
1.	Objekti	460.729.114,90	301.451.959,00	159.277.155,90
2.	Oprema	20.906.942,00	16.371.769,20	4.535.172,80
3.	Drobni inv.	1.431.129,30	1.174.079,74	257.049,56
s k u p a j		483.067.186,20	318.997.807,94	164.069.378,26

II. GOSPODARSKA ENOTA RINKA (stanje 1. 1. 1995)

Zap. št.	Naziv	Nabavna vrednost	Odpisana vrednost	Sedanja vrednost
1.	Objekti	0	0	0
2.	Oprema	89.777.196,40	66.865.433,60	22.911.762,80
3.	Drobni inv.	799.488,40	759.413,50	40.074,90
S k u p a j		90.576.684,80	67.624.847,10	22.951.837,70

Zavod ima tudi osnovna sredstva skupne porabe v skupni vrednosti 831.925,90 SIT.

Ugotovljene nepravilnosti so bile naslednje: vse spremembe - nabava oz. odtujitev osnovnih sredstev med letom niso bile evidentirane (na primer: avtomobil R-5 Campus, telefonska centrala z vsemi telefonskimi priključki, paiging centrala, varnostna kamera, oprema za pooblaščené uradne osebe, mobitel itn.). Vsa našeta osnovna sredstva so bila nabavljena s strani Ministrstva za pravosodje. Prav tako v evidenci osnovnih sredstev niso zajeta tista osnovna sredstva, ki so bila izdelana v gospodarski enoti Rinka za Zavod in so prikazana kot strošek investicijskega vzdrževanja (npr. oprema zaporniške celice).

Zavod v pripombah navaja, da bodo v letu 1996 knjigovodsko evidentirali vsa osnovna sredstva. Hkrati pa pojasnjuje potrebo po nabavi osnovnih sredstev iz naslova sredstev za vzdrževanje objektov (oprema zaporniške celice), ker iz proračuna niso dobili potrebnih sredstev.

Senat I ugotavlja, da obrazložitev ni utemeljena, saj so proračunska sredstva strogo namenska sredstva, zato se morajo uporabljati v skladu s planom nabave osnovnih sredstev.

6.1. Nabave osnovnih sredstev v letu 1995

V letu 1995 so bila v okviru Zavoda nabavljena naslednja osnovna sredstva:

Zap. št.	Naziv osnovnega sredstva	Znesek	Vir financiranja
1.	fax Canon B-320	161.757,00	prihodki ZZZS
2.	Soniflex KAWO	215.250,00	prihodki ZZZS
3.	Heliolux vivadent GTE	71.610,00	prihodki ZZZS
4.	omara 1261	31.033,20	prihodki ZZZS
5.	sedežna garnitura Mirjana	95.589,70	počitniška dejavnost
s k u p a j :		544.206,70	

Oblikovanje sredstev za nakup osnovnih sredstev ni bilo skladno z 29. členom Zakona o izvrševanju proračuna, ker so se omenjena sredstva nabavljala iz prihodkov Zavoda, namesto da bi se ti odvajali v proračun in nabavljala osnovna sredstva na način in po postopku kot to velja za ostale uporabnike proračunskih sredstev.

V gospodarski enoti Rinka pa so bila v letu 1995 nabavljena naslednja osnovna sredstva:

v SIT			
Zap.št.	Naziv osnovnega sredstva	Znesek	Nahajališče
1.	sesalec Ben speedy	78.744,00	GE
2.	fax Canon	229.950,00	GE
3.	pohišstvo	454.968,00	pisarna vodje za spl. in pravne zadeve
4.	računalniški program	20.580,00	GE
5.	klima naprava (2 kom)	627.241,00	upravnik, pralnica
6.	namizni kalkulator	15.855,00	GE
7.	robna brusilka	405.899,50	GE
	podajalna naprava	110.700,50	GE
8.	stol	42.655,10	
9.	bojler	128.123,00	GE
10.	pralni stroj	189.040,70	GE
s k u p a j :		2.303.456,80	

Omenjena osnovna sredstva so bila v gospodarski enoti nabavljena iz prihodkov gospodarske enote. Določena osnovna sredstva so bila nabavljena za potrebe Zavoda (oprema vodje za splošne in pravne zadeve in klima naprava za upravnika), čeprav bi se morala nabaviti iz proračunskih sredstev, kot to določata 2. odstavek 4. člena Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, zato je prišlo do nezakonitega prelivanja sredstev. Prav tako pa 38. člen omenjenega zakona določa, da morajo uporabniki proračunskih sredstev opraviti nabavo opreme, investicijska in vzdrževalna dela ter storitve na osnovi javnega razpisa.

V pripombah Zavod postavlja vprašanje ali tudi za gospodarsko enoto velja zahteva glede javnega razpisa, za nabavo osnovnih sredstev, glede na to, ker gospodarska enota ni porabnik proračunskih sredstev. Smiselno posluje po predpisih, ki veljajo za gospodarske organizacije. Prav tako navaja, da gospodarska enota izkazuje poslovne rezultate v

posebni bilanci, ki nima značaja prihodkov in odhodkov od lastne dejavnosti proračunskega porabnika in da naj bi se pozitivna razlika odvajala v proračun. Meni, da se osnovna sredstva in ostala oprema gospodarske enote ne nabavlja po Zakonu o proračunu temveč po splošnih predpisih, ki veljajo za gospodarske organizacije. Ne gre za nezakonito prelivanje sredstev iz gospodarske enote v Zavod, ker gospodarska enota ni proračunski uporabnik.

Uprava v okviru pripomb na predhodno poročilo, ugotavlja, da oblikovanje sredstev za nakup osnovnih sredstev ni bila skladna z Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, ker so se omenjena sredstva nabavljala iz prihodkov Zavoda, namesto, da bi se ti odvajali v proračun in nabavljala osnovna sredstva na način in po postopku kot to velja za ostale uporabnike proračunskih sredstev. V neskladju z omenjenim zakonom je bilo tudi prelivanje sredstev GE Rinka v Zavod za nabavo določenih osnovnih sredstev. Vendar pa ocenjuje, da se pri ugotovitvi nista upoštevala ZIKS in Pravilnik o posebnih skladih gospodarskih ent kazenskih poboljševalnih zavodov (Ur. l. SRS, št. 17/78, 8/90, 12/92 in 58/93 oziroma 3/79), ki kot specialna predpisa še veljata. Uprava ve, da specialna zakonodaja o gospodarskem in finančnem poslovanju zavodov in gospodarskih ent ni usklajena z Zakonom o izvrševanju proračuna RS ter z zakonodajo o gospodarskih družbah, vendar se sklicuje na 132. člen ZIKS-a, po katerem se ostanek čistega dohodka gospodarske enote po zagotovitvi sredstev rezerv razporedi na sredstva za izboljšanje in razširjenje materialne osnove dela, redno dejavnost, posebne namene in skupni sklad za investicijsko izgradnjo kazenskih poboljševalnih zavodov.

Senat I ugotavlja, da je GE Rinka po sistemizaciji in notranji organiziranosti Uprave enota v sestavi sektorja. Posluje sicer z lastnim žiro računom, vendar njen pravni status ni urejen. Zaradi navedenega so dosedanje ugotovitve Računskega sodišča točne.

6.2. Investicijsko vzdrževalna dela

V postopku nadzora je bilo ugotovljeno, da se izvajajo na objektih Zavoda večja investicijsko vzdrževalna dela, ki jih financira in vodi Ministrstvo za pravosodje. Javni razpis za oddajo vzdrževalnih del na objektih pravosodja in zavodov za izvrševanje kazenskih sankcij je bil objavljen na osnovi Odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa, za oddajo javnih naročil, v Uradnem listu RS, številka 52/94. Predmet razpisa je bila oddaja vzdrževalnih del v zaporih Celje, obnova sanitarij. Orientacijska vrednost del je znašala 9 mio 800 tisoč SIT in je obsegala gradbena, keramičarska in instalacijska dela. Rok dokončanja del je bil predviden v času trajanja dveh mesecev po podpisu pogodbe. Za spremljanje omenjenih del je bil zadolžen, A.Š. - svetovalec direktorice za gospodarske zadeve, vendar le-ta ni razpolagal z nobeno pisno dokumentacijo o opravljanju teh del, z obrazložitvijo, da je le koordinator z Ministrstvom za pravosodje. Dela niso bila zaključena v določenem roku. Po navedbah vodje gospodarske enote naj bi investicija presegla 36 mio SIT, zajela pa je poleg omenjenih investicijsko vzdrževalnih del, tudi obnovo skupnih prostorov za obsojence in celic. Po osnutku gradbenega programa po idejni zasnovi arhitekturne rešitve predvidenih objektov in drugih potrebnih uporabnih površin Zavoda iz meseca marca 1995, bi naj bil zgrajen nov KPD za mladoletnike in zapori Celje na novi lokaciji.

Podrobnejšega nadzora investicijsko - vzdrževalnih del revizorki nista opravili, ker ta dela niso bila predmet nadzora. V okviru opravljenega nadzora pa Računsko sodišče dvomi v

smotrnost zaposlitve svetovalca direktorice za gospodarske zadeve, ker je enako delovno mesto sistemizirano na Upravi, ki je tudi zadolžena za investicije. Omenjeno delovno mesto pri Zavodu pa v času razporeditve A. Š. niti ni bilo sistemizirano.

Pripombe Zavoda, da je temeljna naloga izvajalca - svetovalca direktorice za gospodarske zadeve, vodenje, organiziranje in usklajevanje dela in dokumentacije za novogradnjo zavoda, hkrati opravlja tudi naloge organiziranja in verificiranja programov za usposabljanje zaprtih oseb in pripravlja poročila, analize in informacije, ne vplivajo na sprejem drugačnih zaključkov.

III. MNENJE

Računsko sodišče Republike Slovenije o predmetu nadzora izreka naslednje

NEGATIVNO MNENJE

Pravni status Zavoda ni bil pravočasno urejen. Pravna podlaga za delovanje Zavoda je od 1. 1. 1995 do 31. 3. 1995 Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij. Citirani zakon v 21. členu v točki 4 določa Kazensko popljševalni dom za mladoletnike in v točki 5 Zapor v Celju, za območje temeljnega sodišča v Celju. Omenjena zavoda sta poslovala kot en samostojen pravni subjekt.

S sprejetjem Zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev se je spremenila notranja organizacija Ministrstva za pravosodje, v katerega sestavi je bila organizirana Uprava, kot organ v sestavi ministrstva. V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona nadaljujejo z delom po določbah ZIKS-a, kot notranje organizacijske enote Uprave, kazensko popljševalni zavodi in prevzgojni dom za mladoletnike.

Ugotovljeno je bilo, da zakonski roki glede spremembe statusa Zaporov Celje in Kazensko popljševalnega doma za mladoletnike, niso bili upoštevani. Pravno organizacijska oblika Uprave, Zavoda in gospodarske enote je drugačna od dejanskega poslovanja.

Tudi drugi splošni akti niso usklajeni z zakonodajo (pravilnik o računovodstvu, pravilnik o finančnem poslovanju itd.). V skladu z 12. členom Zakona o delovnem področju ministrstev je Uprava zadolžena za organizacijo in vodenje kazensko popljševalnih zavodov ter za zagotavljanje materialnih, kadrovskih, finančnih, tehničnih in drugih pogojev za njihovo delovanje.

Preizkus poslovanja je pokazal vrsto nepravilnosti:

1. Zavod je nenamensko porabil sredstva proračuna in nerealno izkazoval prihodke in odhodke v polletnem obračunu za obdobje 1. 1. do 30. 6. 1995, kot to izhaja iz točke 3.1. in 3.2. tega poročila.

2. Zavod ni vodil evidenc o prevoženih kilometrih za službena vozila. Pomanjkljivo je kontroliral in evidentiral porabo živil za prehrano obsojencev in zaposlenih. Cene malic za zaposlene je izkazoval v nerealni višini.
3. Zavod ni vodil ustrezne evidence o osnovnih sredstvih. Posamezna osnovna sredstva, ki jih je pridobil na osnovi investicijskega vzdrževanja in iz sredstev gospodarske enote Rinka ni evidentiral.
4. Pomembne dobavitelje blaga ni izbral z javnimi razpisi (pisarniška oprema, dobavitelji mesnih in pekarskih izdelkov idr.).
5. Pogodbe o delu, ki jih je sklenil Zavod, niso vsebovale vseh sestavin, določenih v Zakonu o delovnih razmerjih oz. v Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah. Posebej to velja za pogodbo o delu z izvajalcem K. F. z dne 31. 5. 1995 in z dne 30. 6. 1995.
6. Zavod je pri plačah zaposlenih dodatek za delovno dobo določal tako, da je v osnovo upošteval zavarovalno dobo s povečanjem. To je v nasprotju s 3. točko 2. odstavka 38. člena Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti ter s 1. točko Stališč komisije, ki je pristojna za razlago kolektivne pogodbe za negospodarstvo, objavljenih v Uradnem listu RS, št. 51/92.

Od previsoke osnove (z zavarovalno dobo, ki se šteje s povečanjem) je obračunaval druge prejemke delavcev in sicer:

- 100% nadomestilo za čas odsotnosti zaradi bolezni,
- jubilejne nagrade,
- odpravnine pri odhodu v pokoj (6-kratni znesek zadnje plače delavca).

Uprava je dne 26. 1. 1996 obvestila Računsko sodišče, da je nepravilnost odpravljena.

7. Zavod je izplačeval nadomestila plač za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni v višini 100 % od osnove za delavce, ki se jim šteje zavarovalna doba s povečanjem, kar je 10 odstotnih točk več od dovoljene višine.
8. V smislu določila 112. člena ZIKS niso bila določena dela oziroma naloge, za katere so delavci, ki jih opravljajo, v pravicah iz zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter v drugih posebnih pravicah iz dela, izenačeni s pooblaščenimi uradnimi osebami organov za notranje zadeve.
9. Nadurno delo je opravljal invalid II. kategorije na podlagi sklepa upravnika, št. 12-01-S-14/94 z dne 2. 6. 1995, kar je v nasprotju z 2. odstavkom 134. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.
10. Na delovno mesto svetovalec direktorice - vodja oddelka za vzgojo je razporejen R.P., ki nima ustrezne izobrazbe. A.Š. je bil razporejen na delovno mesto svetovalca ministrice, z dne 8. 3. 1995, čeprav delovno mesto v okviru sistemizacije ni bilo določeno.

11. Pri napredovanju delavcev Zavod ni upošteval Pravilnika o napredovanju zaposlenih v državni upravi, ker je napredovalo za 5 plačilnih razredov 17 delavcev in ne največ 5 %, kot to določa 40. člen omenjenega zakona.

IV. PRIPOROČILA

Upravi in Zavodu

1. Uprava naj na podlagi analize delovnih mest in ob smiselni uporabi 112. člena ZIKS ponovno določi, na katerih delovnih mestih je upravičeno priznati zavarovalno dobo, ki se šteje s povečanjem in ustrezno spremeni akt o sistemizaciji delovnih mest.
2. Uprava naj pripravi enotna merila za priznavanje dodatkov v skladu z Uredbo o količinah , ki jih imenuje Vlada Republike Slovenije in drugih zaposlenih v službah Vlade Republike Slovenije, upravnih organih in upravnih enotah.
3. Uprava in Zavod naj vzpostavita interni nadzor poslovanja.
4. Zavod naj skupaj z Upravo prouči smotrnost zaposlitve A. Š., svetovalca direktorice za gospodarske zadeve.

PRAVNI POUK: Zoper to poročilo je po 1. odstavku 24. člena Zakona o Računskem sodišču (Ur. l. RS, št. 48/94) možen ugovor v roku 30 dni od dneva vročitve. Ugovor se pošlje v petih izvodih na Računsko sodišče Republike Slovenije, Prežihova ulica 4, Ljubljana.

Ana PRAPROTNIK
predsednica senata I

Vročiti:

- Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij,
Župančičeva 3, Ljubljana
- Zavod za prestajanje kazni mladoletniškega zapora in
kazni zapora Celje, Linhartova 3, Celje
- Arhiv, tu